

Lausunto

26.07.2022

Asia: VN/9133/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle luotsauslaiksi ja siihen liittyväksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Fintraffic kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle luotsauslaiksi ja siihen liittyväksi laiksi.

Esityksen 2 §:n (määritelmät) säännöskohtaisissa perusteluissa 18 kohdassa tuodaan esille uusi käsite luotsinkäyttölinja. Luotsinkäyttölinjalla tarkoitettaisiin VTS-väylällä olevaa kohtaa, jossa luotsinkäyttövelvollisen aluksen komentosillan olisi viimeistään oltava miehitetty luotsaavalla luotsilla tai tämän lain edellyttämällä luotsausvapautusten haltijoilla. Kohdan 19 mukaan luotsipaikalla tarkoitettaisiin karttaan merkittävää kohtaa, jonka läheisyydestä tai sen ja luotsinkäyttölinjan väliseltä alueelta luotsi nousee alukseen. Luotsipaikka olisi myös piste, jota varustamot voivat hyödyntää rahtaussopimuksissaan ja jonka perusteella voitaisiin arvioida luotsattavan matkan pituutta ja luotsauskustannuksia.

Esityksestä ei ilmene, mikä merkitys uudella käsitteellä luotsinkäyttölinjalla ja siihen liittyvällä toimintatavalla on luotsauksen ja alusliikenteen turvallisuuden edistämiseksi. Nyt voimassa olevan lain mukaan, mikäli luotsi estyy nousemasta tai poistumasta luotsipaikassa, on luotsin mahdollista nousta alukseen tai poistua aluksesta luotsipaikan läheisyydessä. Tällä menettelyllä on jo laajennettu mahdollisuutta valita olosuhteisiin parhaiten sopivin paikka ko. tilanteisiin. Mitä lisäarvoa nyt ehdotettu luotsinkäyttölinja-toimintatapa tuo alusliikenteen turvallisuudelle?

Fintraffic ehdottaa kohtaa 19 täsmennettäväksi siten, että siitä käy esille myös luotsin poistuminen aluksesta eli molemmin suuntainen toiminta.

Fintraffic kiinnittää huomiota esityksen luotsauksen alkaminen ja päättyminen koskevaan 21 §:ään. Pykälän 1 momentin mukaan luotsaus alkaa ja päättyy luotsin ilmoituksesta aluksen päällikölle.

Satamaan luotsatessa luotsaus tulee aloittaa viimeistään luotsinkäyttölinjalla ja päättää, kun alus on ankkuroitu tai kiinnitetty laituriin. Satamasta luotsatessa luotsaus tulee aloittaa, kun alus lähtee laiturista tai ankkuripaikalta, ja päättää aikaisintaan aluksen ylittäessä luotsinkäyttölinjan. Pykälän 2 momentin mukaan luotsin on ilmoitettava VTS-keskukselle paikka, jossa luotsi nousee alukseen tai poistuu siltä sekä luotsauksen alkaminen ja päättyminen.

Esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että luotsi voisi nousta alukseen tai poistua siitä muuallakin kuin luotsipaikalla, jos sää- tai jääolosuhteet sitä edellyttävät. Varsinainen pykälä ei sisällä mainintaa sää- ja jääolosuhteista eikä kerro yksiselitteisesti luotsipaikan ja luotsinkäyttölinjan välisen alueen käytön edellytyksistä.

Ehdotettu uusi 21 § eroaa oleellisesti voimassa olevan lain vastaavasta pykälästä, jonka mukaan luotsi voi, sovittuaan asiasta luotsattavan aluksen päällikön kanssa, nousta tai poistua muussa kohdassa kuin luotsattavan väylän luotsipaikalla tai tilapäisellä luotsipaikalla, jos sää- tai jääolosuhteet sitä edellyttävät.

Nyt ehdotetun uuden 21 §:n mukaan luotsi tekee kaikissa sää- ja jääolosuhteista yksin päätöksen nousemis- tai poistumispaikasta, kun taas voimassa olevan lain mukaan tähän päätöksen tekoon on osallistunut myös aluksen päällikkö. Fintraffic nostaa esiin vastuukysymyksen nousemis- ja poistumistilanteeseen liittyen. VTS-keskus toimii näissä tilanteissa tiedottajan roolissa alusliikennepalvelulain mukaisesti. Saatuaan luotsilta tiedon luotsin päättämästä luotsin nousemis- tai poistumispaikasta VTS-keskus välittää tiedon aluksen päällikölle. Ehdotetun pykäläluonnoksen mukaan aluksen päälliköllä ei olisi enää, kuten on voimassa olevassa laissa, vaikutusmahdollisuutta keskustella luotsin kanssa luotsin nousemis- ja poistumispaikasta ottamalla huomioon sää- ja jääolosuhteet, aluksen ohjailuominaisuudet jne., jotta taataan yhteisymmärrys turvallisen luotsauksen toteuttamiseksi. Ehdotetun pykäläluonnoksen mukaan luotsi ottaa yksin vastuun oleellisesta päätöksenteosta.

Fintrafficin näkemyksen mukaan ehdotettua pykälää tulisi myös täsmentää sää- ja jääolosuhteita koskevalla edellytyksellä, koska epäselväksi jää missä olosuhteissa voidaan poiketa luotsipaikasta.

Talja Sari
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy